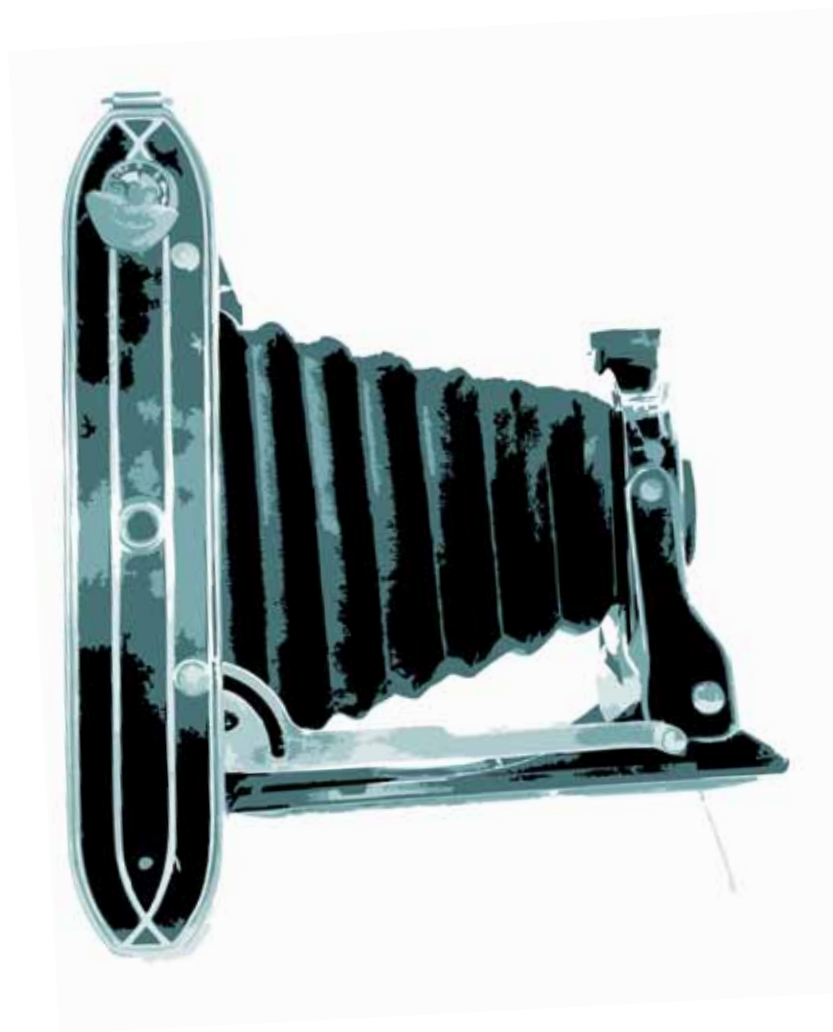

NÆSTE STATION:

FOTOGRAFI på GODSBANEN

Byens nye åbne værksteder

- En projektbeskrivelse

Om Projektgruppen Fotografi på Godsbanen

Projektgruppen *Fotografi på Godsbanen* er en demokratisk no-profit gruppe af folk, der arbejder med fotografiet som deres kreative medie. Gruppen er åben for alle fotoentusiaster, billedkunstnere og folk fra vækstlaget, der vil bidrage til at skabe et miljø med hjerterum for Fotografi på Godsbanen.

Bliv medlem af vores Facebookgruppe '*Fotografi på Godsbanen*'.

Kontaktpersoner

Barbara Katzin (frivillig leder af mørkekammer), Tony Turner (frivillig leder af fotostudie), Michell Smedegaard Boysen (stifter af Facebookgruppen '*Fotografi på Godsbanen*') og Birthe Havmøller (co-admin af '*Fotografi på Godsbanen*').

Projekt: Fotoværksted på Godsbanen

HUSETs mørkekammer og fotostudie MÅ videreføres og danne den fysiske og knowhow - mæssige base for Fotografi på Godsbanen. Med dette idé katalog vil vi gerne videregive en oversigt over hvorfor og hvordan de eksisterende fotofaciliteter på HUSET kan blive en del af Århus' kommende produktionscenter for scenekunst, billedkunst og litteratur i form af et brugerdrevet Værksted for Fotografi på Godsbanen. Derefter ønsker vi at give ordet til en række kommende brugere af Godsbanen.

Baggrund

HUSETs mørkekammer er det eneste tilbageværende åbne mørkekammer i Århus, hvor borgerne har fri adgang til at komme og lære at fotografere analogt og fremkalde deres egne unikke sort/hvide fotografier. Fotoværkstedets mørkekammer og fotostudie har været en del af HUSETs værksteder siden starten af 1980'erne, og bliver fortsat benyttet af mange brugere. I perioden 2000-2006 blev der givet introduktionskursus til flashanlægget i fotostudiet til ca. 150 personer, der herefter indgik i studiets faste brugerskare. Efter HUSETs flytning til Vesterbro Torv har fotostudiet i perioden 2008-2011 fået en stor tilgang af nye entusiastiske brugere - i alt ca. 295 personer + deres modeller og hjælpere. At fremkalde billeder i mørkekammeret er også populært. Hver måned afholdes der introduktionsforløb for nye brugere i s/h fotografi og mørkekammerteknik.

Fotoværkstedets frivillige medarbejdere

HUSET har en lang tradition for samarbejde med frivillige brugere, som stiller deres faglige viden til rådighed for værkstederne. Siden 2009 har mørkekammer og fotostudie på HUSET dog været drevet helt på frivillig basis. Barbara Katzin er leder af mørkekammeret og underviser/værkstedsinstruktør i mørkekammerteknik, og Tony Turner er tilknyttet studiet som frivillig underviser og ansvarlig for vedligeholdelsen af fotostudiets udstyr. Tony har også afholdt kurser i billedbehandlingsprogrammet PhotoShop. Erfaringer fra HUSET viser at denne type aktiviteter fungerer fint som en brugerdrevet facilitet. Barbara Katzin og Tony Turner er villige til at fortsætte som undervisere/ værkstedsinstruktører og ansvarlige for mørkekammer og fotostudie, ligesom de fremover gerne vil være med til at drive et Godsbanens værksted for fotografi sammen med et team af fotoentusiaster.

Fotografi på Godsbanen i det 21. hundrede

Fotografi er mere populært som kreativt medie blandt billedkunstnere end nogensinde før. Digital fotografi er dog ikke en erstatning for de analog kunstfotografiske teknikker, men er blot det seneste skud på en bred vifte af fotografiske teknikker og visuelle udtryk, som kan anvendes i forbindelse med kunstprojekter.

Nogle kunstkritikere mener, at de gamle kunstteknikker så som maleri, grafik og (analogt) fotografi, har udtømt sig selv, sådan at det kun er de nye medier, der kan skabe det 21. århundredes kunstoplevelser, igennem at give beskuerne nye fysiske og psykiske rumoplevelser. Kunst taler til sanser og intellekt, og nu er trenden at den nye (koncept)kunst skal tale til krop og ånd og holde sanserne legende og levende – tænk blot på Regnbuen og andre kunstværker på Aros, som udvider vores fysiske sanseverden med nye erkendelser om lys og farver.

Der er intet tilfældigt over en billedkunstners budskaber eller vedkommendes valg af arbejdsteknik, og vi ved at Fotografiet i alle dets varianter stadigvæk er et væsentligt kunstmedie, som langtfra har udtømt sit potentiale. Derfor bør der være et fotoværksted og en kreds af frivillige ressource personer med kunstnerisk og fototeknisk knowhow på Godsbanen.

Fotografiet er blevet et let tilgængeligt kreativt medie for alle og når kunstnere eller kreative unge mennesker fra byens vækstlag går i dybden med fotografiet som kunstnerisk medie, vil de uvægerligt ønske at afprøve en række traditionelle analoge teknikker som f.eks. flydende fotoemulsion, håndlavet fotopapir og hulkamera-fotografi, eller de nye hybridteknikker fra analog til digital eller digital til analog. I Fotoværksted skal Godsbanens brugere kunne arbejde med en bred vifte af fotografiske teknikker.

Ved kunst og kulturproduktionen på Godsbanen er det vigtigt at skelne mellem kunstfotografi, hvor produktionen af værket er kendetegnet ved kunstnerens fordybelse og eksperimenter med mediets udtryk samt at værket er unikt, og de hurtige digitale fototeknikker, hvor der typisk er tale om snapshot/ dokumentar/ presse/ promotion/ portræt-billeder, som ikke er egentlige værker, men fotografier, der støtter op om formidling af kulturproduktioner. Begge dele ligger som udgangspunkt inden for Fotoværkstedets anvendelsesmuligheder og faglighed.

Aktiviteter så som workshops, masterclasses og artist talks er essentielle for at der kan skabes en god dynamisk dialog om fotografiet som kunstnerisk medie i Århus og et netværk blandt folk som arbejder med kunsthøjografi. Vi er derfor allerede nu gået i gang med at afholde en række fotomøder m. artist talks, hvor fotografer og billedkunstnere fra byens vækstlag kan præsentere fotoprojekter/ portfolier og fortælle om deres personlige billedsprog og tilgang til fotografiet. Vi håber også, at der på et senere tidspunkt vil blive lejlighed til at afholde masterclasses og workshops.

Økonomi

Fotoværkstedet skal indgå som en del af Godsbanens værkstedsfaciliteter og fungere på linje med de andre værksteder. Brugerne skal betale leje (på timebasis) af mørkekammer og studie og for materialeforbrug. Alt udstyr, der forefindes i det nuværende studie og mørkekammer på Huset vil danne grundlag for det nye Fotoværkstedets indretning og udstyr. Der vil hermed ikke være nogen stor start investering i nyt fotografisk udstyr.

Fotoværkstedets frivillige vil stå for den almindelige drift, værkstedets pædagogiske tiltag (intro for førstegangsbbrugere, workshops m.v.), den daglige vedligeholdelse og af værkstedets samt afholdelse af netværks skabende aktiviteter. Der er derfor ikke udgifter udover el, vand, varme samt udsugning (i mørkekammer) og miljøsikket bortskaffelse af brugt fotokemi.

Værkstedet økonomi forventes at løbe rundt, således at den løbende vedligeholdelse af udstyr betales gennem værkstedets indtægter. Projektgruppen *Fotografi på Godsbanen* påtager sig medansvar for at skaffe midler (fondsmidler) til nyt udstyr eller brugt professionelt udstyr gennem donationer og gaver til det brugerdrive værksted, når det er nødvendigt

I dette idékatalog har vi valgt ikke at værdisætte de frivillige arbejdstimer, men vi håber at beslutningstagerne kan se værdien af vores viden og tilbud om at drive et Fotoværksted på frivillig basis til glæde for kunstmiljøet og vækstlaget i Århus.

Fotoværkstedets profil

Vi er åbne over for at kunstbegrebet er i en rivende forandring i øjeblikket. Alle objekter kan betegnes som kunst af kunstneren, hvilket kan skabe forvirring om hvad der er god kunst, men et er sikkert: Det er fotografen bag kameraet, som skaber kunstfotografierne og derfor sætter vi det kreative menneske i centrum.

Som værkstedsfacilitet sætter vi den æstetiske og fototekniske overligger meget højt. Vi påtager os gerne rollen som vejledere/ værkstedsinstruktører og mener at den enkelte bruger skal ha' god relevant faglig vejledning uanset hvilken type af kreativt projekt, vedkommende arbejder med. Vi vil yde vejledning til alle uanset teknisk niveau. Ingen projekter er for uanseeligt til at vi vil ta' os tid til at snakke med personer, som brænder for deres fotoprojekter.

Vi lægger vægt på vidensdeling blandt værkstedets brugere, da det vil styrke den enkelte brugers netværk og lysten til at styrke egen og andres faglighed.

Vi gør opmærksom på at digitaliseringen af fotobranschen har medført nye muligheder for unge mennesker/ vækstlaget, som nu kan anskaffe sig brugt professionelt (analogt) fotoudstyr af som f.eks. Hasselblad og Leica og dermed lave billeder af meget høj tekniks kvalitet relativt billigt.

Vi er en gruppe folk som til sammen har en meget bred erfaring indenfor fotografi og vi indgår gerne i vidensdelingsforløb og andre samarbejder med Godsbanens øvrige kreative værksteder og medarbejdere, således at fotografiske arbejdsflows kommer til at fungere optimalt for alle.

Det skal bemærkes, at vi med projektet Fotografi på Godsbanen ønsker at skabe et Fotoværksted, som adskiller sig fra Højbjerg FotoGrafiske Værksted, som er for de professionelle kunstnere ved, at det vil være åbent for alle borgere, der har interesse for at arbejde med fotografi som kreativt medie.

Fotoværkstedet er:

- et sted for produktion af kunstoffografi og andre typer af fotobaseret kunst
- et sted, hvor kunstnere og folk fra vækstlaget kan komme og få individuel vejledning i forhold til egne selvmotiverede læringsforløb i kunstoffografi, fotobaserede kunst og kulturprojekter
- et sted, hvor unge kan forberede sig teknisk og kunstnerisk, før de søger ind på Fatamorgana Danmarks fotografiske billedkunstskole, kunstakademierne, fotografuddannelserne - eller laver kunstprojekter i samarbejde med Højbjerg FotoGrafisk Værksted
- et sted, som fungerer som den fysiske base for mennesker, som gerne vil stille deres tekniske viden og kunstneriske erfaringer til rådighed for alle, som gerne vil arbejde med Fotografi på Godsbanen

Fotoværkstedets fysiske faciliteter

Placering af værkstedet. Det er vigtigt at Fotoværkstedet (mørkekammer, fotostudie m.v.) er en del af værkstedsfaciliteterne og at det placeres ved de øvrige værksteder.

Mørkekammer

Mørkekammer m. 1-3 arbejdspladser har brug for et rum uden vinduer på 15-35m². Det skal udstyres med ventilation / udsugnings over vask og bækkebord (p.g.a. fotokemien), en vask m. blandingsbatteri, tørre-skab til negativer og et par el-stik. Mørkekammerets brugere har endvidere brug for et arbejdsbord m. dagslys i et tilstødende lokale. Dagslysbordet bruges i forbindelse m. evaluering af billederne i dagslys/solskin samt ved viderebearbejdning og montering af fotografier til udstillingsbrug. Det vil også være en stor fordel, hvis mørkekammeret kan udstyres med en lyssluse i form af en karruseldør, da det ikke er ønskeligt eller praktisk at skulle arbejde for låst dør. Mørkekammeret skal være synligt og åbent for alle bygningens brugere, da kollegial sparring på tværs af fag for billedkunstnere, fotografer og andre som arbejder visuelt eksperimenterende med fotografi er meget vigtigt.

Fotostudie

Fotostudiet har brug for et højloftet rum uden vinduer (eller m. mørklægningsgardiner) på minimum 25m² eller mere. Rummet skal være højloftet af hensyn til flashanlæggets lamper, der hænger på skinner i loftet. Studiet kan med fordel placeres i et 'multirum', da lamperne nemt kan skubbes ud til siden af rummet så de ikke forstyrrer, når rummet bruges til andre aktiviteter f.eks. møder, undervisning, workshop, receptioner m.v. - Det siger sig selv, at jo dybere og bredere rummet er jo nemmere vil det være at bruge studiet til fotografering af grupper f.eks. pressefotos af dansere, gruppeportrætter eller iscenesatte kunsthistorier. I det nuværende lille fotostudie på Huset kan man tage portrætter en enkelt person i fuld figur. Ideelt set skal rummet være 10-12 m dybt for så kan det anvendes til fotografering grupper på 3-4 mennesker.

Fototeknik og tværfagligt samarbejde med de øvrige værksteder

Vi støtter op om brugere, der kommer med analoge eller digitale fotoprojekter eller som ønsker at arbejde med fotografiske hybridteknikker, og tilbyder Grafik og printafdelingen og Godsbanens "multimedie webcafé" et fagligt samarbejde omkring forskellige digitale produktionsflows. Arbejdsflows som enten kan færdiggøres som Fine Art Epson fotoprint i Grafik og printafdelingen eller som fotobaseret materiale til brug i kreative arbejdsflows på tværs af værkstederne - her kan f.eks. nævnes fotos på klar film til serigrafier eller transferbilleder til f.eks. tekstiler eller diverse andre 3D overflader.

Fotoværkstedets kernefunktioner

Nedenfor er en liste fotoværkstedets kernefunktioner og håndværksmæssige arbejdsflows og vi henviser i øvrigt til afsnittet Fotoværkstedets profil, hvor man kan finde en beskrivelse af hvordan vi vil tilgå arbejdsopgaven.

1) Mørkekammer til analogt s/h fotografi

Analogt arbejdsflow: Vejledning i alm. mørkekammerteknik således, at brugeren får det nødvendige indblik i fremkaldelse af s/h negativer, forstørrelse og eksponering af fotos på diverse fotopapirer, fremkaldelse, fixering, tørring og den afsluttende evaluering af de færdige billeder i dagslys samt montering af kunstholografier til udstillingsbrug.

2) Fotostudie

Arbejdsflow: Generel brug af flashanlæg sammen med brugerens digitale eller analoge kamera, lysmåling, justering af hvidbalance, korrekt eksponering af billede og lyslægningsteknik ved portrætfoto eller fotografering af kunsthologer. Anvendelse af studiets øvrige udstyr som f.eks. baggrundsroller, samt overførsel af fotos som raw-filer til computeren, hvorefter kan billederne kan importeres og viderebearbejdes i programmet PhotoShop.

3) Vidensdeling og undervisning i samarbejde m. Grafisk print og storformat om digital fotografi printet som Fine Art fotografier.

Digitalt arbejdsflow A):

Vejledning i fotografi, digital billedbehandling og print således, at brugeren har det nødvendige indblik i arbejdsflowet til at vedkommende kan færdiggøre sine fotos i PhotoShop til print som Fine Art Epson fotoprint (udstillingsbilleder af høj kvalitet og arkivholdbarhed printet på syrefrit papir med pigmentblæk). Processen involverer viden om håndtering af farve/monokrome filer, valg af farveprofil, justering af billedets kontrast og printstørrelse, valg af papir og printerprofil samt evaluering af det færdige print.

Digitalt arbejdsflow B):

Hybridteknik: Fra analog til digital - scanning af negativer (farve, s/h, dias) og billedbehandling af de scannede billeder i PhotoShop, hvor de klargøres til print som Fine Art Epsonprint.

4) At skabe dialog om fotografi, vidensdeling og netværk blandt Godsbanens brugere. Her vil vi bruge de sociale netværk (Facebook) som er populære blandt unge samt afholde forskellige typer af aktiviteter, hvor folk mødes på Godsbanen, f.eks. artist talks.

Fremtidige udviklingsmuligheder

Man kan forestille sig en række fremtidige udviklingsmuligheder for et fotoværksted på Godsbanen. Vi præsenterer her et lille udvalg af de idéer, der bliver diskuteret blandt de nuværende brugere af fotofaciliteterne på Huset.

1) Udvidelse af mørkekammerets aktiviteter til produktion af alm. farveforstørrelse. Med udgangspunkt i et farvenegativ forstørres, eksponeres billederne i mørkekammeret og fremkaldes i en farvefremkaldemaskine.

2) Fotografiske hybridteknikker:

- De nye digitale tværfaglige arbejdsflows til overføring af fotos til diverse materialer. Det kan dreje sig en bred vifte af kreative teknikker fra transfertechnikker, overføringsbilleder, serigrafi m.v. til arbejde med flydende fotoemulsion, hvor billedet fremkaldes og fikseres på alternative materialer så som træ, metal, keramik, malerlærred eller sten.
- De gamle ædeltryksteknikker som f.eks. cyanotypier og kalotypier. Ædeltryk (fotografier) som laves m. mellemformat/ storformat negativer i kontaktkopier på papir, der forud er blevet præpareret med en hjemmelavet flydende fotoemulsion. Disse teknikker kan laves som rene analoge teknikker, men egner sig også som hybridteknik, hvor man starter med et digitalt billede og ender med at skabe et unikt analogt kunstholografisk værk.

4) Workshops og masterclasses, hvor kendte fotografer deler ud af deres personlige erfaringer med kunstholografi.

Til hvem dette måtte vedrøre!

Jeg vil her give en støtteerklæring til bevarelsen af et analogt fotografisk mørkekammer og fotostudie i regi af Godsbanen i Århus.

Selv om det digitale fotografi for længst har indtaget fotoscenen, og dermed har bragt computeren i centrum, når det drejer sig om det fotografiske mørkekammerarbejde, er der stadig mange fotografer og kunstnere, der arbejder med analogt fotografi, og der er intet der tyder på at denne kunstform vil forsvinde, lige som der også stadig er en levende produktion af traditionel grafik. Analogt fotografi er basis for forståelsen af det fotografiske medie, og det er noget der er kommet for at blive.

Det analoge mørkekammer på HUSET i Århus har i årtier spillet en stor rolle for det lokale vækstlag af fotografer og billedkunstnere, her kunne man eksperimentere, dygtiggøre sig og udføre de fotografiske arbejde man var optaget af, og det har været afgørende for mange kunstneriske projekter af høj kvalitet i årenes løb. Som rektor for Det Jyske Kunstakademi kan jeg også bekræfte at flere af akademiets studerende i årenes løb med stort udbytte har benyttet mørkekammeret, da akademiet ikke selv råder over sådan en facilitet.

Det vil derfor være af største betydning, at der fortsat findes et analogt fotoværsted på Århus, da der som nævnt ikke er noget der tyder på at interessen og aktiviteten indenfor dette felt er aftagende.

Jesper Rasmussen
billedkunstner
rektor ved Det Jyske Kunstakademi

Jesper Rasmussen

Bent Nissen/ Fotografisk Skole

Billedkunstner og leder af Fotografisk Skole, Århus

Jeg vil gerne udtrykke min støtte til oprettelse af fotografiske værkstedsfaciliteter på Godsbanegården. Der er et stort behov for åbne produktionsfaciliteter blandt etablerede kunstnere og i vækstlaget. Det er prisværdigt, at der oprettes og tilbydes atelierfaciliteter for kunstnere, øvelokaler for musikere og værkstedsfaciliteter for video- og filmkunstnere. Alt sammen noget der er med til at gøre Århus til en mere sprudlende og dynamisk by. Men der mangler kompetente faciliteter indenfor fotografi.

Vi er efterhånden heldigvis ude over diskussionen om fotografi kan være kunst eller ej. Hvis det er meningen, at Godsbanegården skal rumme faciliteter for kunstnerisk produktion, er det svært at se argumentet for at springe fotografiske produktionsfaciliteter over.

Fotografi er et nutidigt udtryksmiddel, det bliver brugt, vækstlaget er der, behovet er der.

Med venlig hilsen

Bent Nissen, Leder
Fotografisk skole, Mejlgade 55, 8000 Århus C

Bent Nissen

Michell Smedegaard Boysen

Studerende ved Det Jyske Musikkonservatorium

"Jeg synes, at det er vigtigt at bevare mørkekammeret på HUSET, fordi det ellers ikke vil være muligt for mig at fremstille analog sort/hvid forstørrelser, hvilket er hele grundlaget for min fotointeresse.

Jeg har været flittig bruger af HUSETs mørkekammer siden jeg opdagede det i foråret, og har også enkelte gange gjort brug af HUSETs andre værksteder (træ). Jeg har personligt introduceret flere af mine venner for det analoge fotografis mange muligheder og magi, og hvis mørkekammeret ikke flytter med til Godsbanen, vil det være svært at holde gang i denne kunstform, som netop i denne digitale tidsalder oplever en stigende tilgang af nye "udøvere". Nye kreative mennesker som finder det tiltalende at skabe et fotografi fra bunden, i fysisk form, og ikke kun som en fil på en pc.

Jeg må på det kraftigste opfordre til at man flytter HUSETs mørkekammer med til Godsbanen. Vi er stadig en del brugere, og flere er på vej!"

Michell S. Boysen

Foto: Michell Smedegaard Boysen

Ib Sørensen

Fotograf

“Godsbanens værksteder uden mørkekammer og fotostudie er som Den lille Havfue uden hoved!

Selvfølgelig skal en videreførsel af HUSETs forskellige aktiviteter i nye lokaliteter inkludere mørkekammer og fotostudie. Hvor skal fremtidens fotografiske opkomlinge, kunstneriske snushaner og andre poetisk anlagte størrelser ellers finde et fotografisk eksperimentarium og opsamlingssted?

Gud ske tak og lov så var HUSET der, da jeg lige havde brug for det. Og da jeg først havde fundet det, men alle dets kompetenser og ressourcer, menneskelige såvel som rumlige - så forlod jeg det først adskillige år senere! I HUSETs fotoafdeling fik jeg lagt fundamentet for det, der siden har dannet basen for mit livs professionelle virke: et lille, fuldserservice reklamebureau med fotografi som hovedbeskæftigelse.

HUSETs betydning generelt og fotoafdelingen specifikt i mit livsmosaik kan ikke overvurderes. Heldigvis vil glæden og taknemmeligheden over, at HUSET har spillet så væsentlig en rolle for mig - aldrig forsvinde. Og uden dette, ville mit have været ikke så lidt fattigere.”

Foto: Ib Sørensen

Oliver-Seamus Pomerleau

Oliver, 21 år, fra Århus, er studerende på Syddansk Universitet. Han har gået på Steinerskolen i Århus og der valgte han emnet fotografi for sin afsluttende årsopgave (i 12. klasse) og arbejdede i den forbindelse med en række forskellige analoge fototeknikker.

Kære ansvarlige for det "nye" HUSET,

til min store forundring er jeg blevet gjort opmærksom på , at I IKKE vil inkludere mørkekammeret i det "nye" HUSET (på Godsbanen). Det vil være et sørgeligt kulturtab at miste en af de sidste offentlige mørkekammer.

Analog fotografi kan ikke blot erstattes af det digitale, da det har et selvstændigt udtryk.

Et mørkekammer kræver desuden ikke meget plads eller mange ressourcer og er hurtigt stillet på benene (som jeg selv meget gerne vil bidrage til).

Jeg er selv blevet bidt af det filmens karakteristiske udtryk og processen at fremkalde og har introduceret mange til mørkekammeret, de er blevet ligeså bidt af det som jeg selv.

Jeg håber stærkt at I vil genoverveje jeres beslutning.

Med mange hilsner,

Oliver-Seamus Pomerleau

Oliver Pomerleau

Foto: Oliver-Seamus Pomerleau

Herbert Corridon

Fotoentusiast og bruger af HUSETs mørkekammer

“Jeg har altid været glad for HUSETs faciliteter og støtter derfor et mangfoldighed af værksteder og tilbud for borgerne. I mange år har jeg brugt HUSETs mørkekammer og vil gerne, at det fortsætter med at være en del af HUSETs nye adresse på den gamle godsbanegård.

Håber at det kan lade sig gøre!”

Herbert Corridon

Foto: Herbert Corridon

Brian Paw Damsgaard

Billedkunstner/fotograf

Hvorfor mørkekammeret i HUSET skal bevares

“Analog foto er ikke noget der hører fortiden til. Det er ganske enkelt bare en måde at fotografere på. Ydermere er det et vigtigt grundlag for at kunne forstå og mestre digital foto. Derfor er det væsentligt at bevare mørkekammeret i HUSET.

Det handler derfor ikke om at “bevare en kunstart”. Det handler om foto. Og det handler også om at der skal være et alternativ til professionelle mørkekamre, så alle har adgang til at lære at tage rigtige billeder og forstå processerne.

Jeg mener personligt, at mørkekammeret skal kædes sammen med den grafiske afdeling, og ikke sammen med en filmafdeling. Filmfolket er langt væk fra foto. Så jeg mener det vil være en forkert beslutning at lave den kobling. Enten skal mørkekammeret stå alene ved siden af de andre værksteder, eller være en del af det grafiske etablisement.

Jeg har selv haft fornøjelse af mørkekammeret i HUSET på trods af at jeg har fotograferet i flere år på både amatør basis og pro basis. Det eneste jeg kan se som en forbedring af stedet, er at der bliver sat penge af til en hjemmeside, hvor fotografer kan mingle, debatere, booke tider, vise deres billeder og finde materialer såsom film, papir etc.

Mørkekammeret er så tæt det kan komme på at være økonomisk selvkørende, når man ser bort fra lokale, strøm og vand. Det eneste jeg kan se der mangler er mere fleksible åbningstider. (...) Åbningstid til kl. 23-24 vil være optimalt, eftersom arbejdet i mørkekammeret er tidskrævende på mange måder.

Kultur kræver subkultur. Og der har vist aldrig været et tidspunkt i historien hvor Jylland led af for megen kultur! STRAM OP!”

Foto: Paw Damsgaard

Copyright 2009 Brian Paw Damsgaard

Lars Henningsen

Cand.pæd. i billedkunst og dokumentarist. Hulkamerafotograf og producent af filmen 'Hulkamera'.

Hulkamerafotografi og analogt mørkekammer

Jeg har haft lejlighed til at drøfte fremtidige hulkamera-muligheder i Århus med Barbara Katzin, (fra HUSETs mørkekammer) og anbefaler, at der så vidt muligt gives rammer for dette i byen. Der er gode grunde til dette:

Der findes fotografiske udtryk, som kun kan udfolde sig i et mørkekammer. Herunder hulkamerafotografi samt fotografi (Rayo-grammer). Digitalt udstyr matcher kun indirekte med disse klassiske fotografiske metoder og tilgange.

Et aktivt og brugbart mørkekammer viser os fotografiets rødder. Arbejdet her rummer konkrete og direkte fremgangsmåder, der yder et modspil til det digitale fotografis uendelige veje og uafgrænsethed. Dette er vigtigt at vide og erfare som fotograf.

Hulkamerafotografi og arbejde i mørkekammer inviterer til basale undersøgelser og hjemmebyggerier samt udvikling af fingerspidsfornemmelser for materialer, kemi og tid. Dermed rummer den basale fotografiske aktivitet et transformativt produktionsperspektiv: Man bygger sit kamera evt. i overensstemmelse med motiviske ønsker. Det efterfølgende mørkekammerarbejde inviterer altid til uventede variationer og beslutninger.

Dermed udgør et mørkekammer ikke blot en praktisk ramme for arbejde med billeder, men derimod fx et pædagogisk dannelses- og læringsrum, hvor didaktikken ikke blot handler om tilrettelæggelse, men om at turde udfordre det uventede og skjulte. De unge generationer af fotografer – blandt andet – fortjener et mørkekammer.

Med venlig hilsen,

Lars Henningsen

Foto: Lars Henningsen

Jon Utoft Nielsen

Jon Utoft Nielsen og er 32 år. Han er uddannet inden for filosofi og litteraturhistorie og er i øjeblikket ved at forberede forsvaret af sin ph.d.-afhandling i filosofi. Jon har på hobbyplan fotograferet igennem flere år, men har for nogle måneder siden taget skridtet fra digitalt fotografi til analogt fotografi og har endnu ikke set sig tilbage.

"Jeg er uddannet inden for filosofi og litteraturhistorie og er i øjeblikket ved at forberede forsvaret af min ph.d.-afhandling i filosofi. Jeg har på hobbyplan fotograferet igennem flere år, men har for nogle måneder siden taget skridtet fra digitalt fotografi til analogt fotografi. I den forbindelse fik jeg øje for og begyndte med stor fornøjelse at anvende HUSETs mørkekammer. Jeg lærer og eksperimenterer stadig en del i min fotografiske udfoldelse, men på det sidste har jeg især været optaget af 'Street Photography'. Jeg tumler i øjeblikket sådan halv-seriøst med et mere konkret projekt om de spor, rygning og rygere sætter i gadebilledet (arbejdstitel: "Sketches from a Smoker's Album").

Som entusiastisk og ivrig bruger af mørkekammeret i HUSET vil jeg gerne udtrykke min støtte til, at denne indretning videreføres i de nye rammer på Godsbanearealet. For mit eget vedkommende har mørkekammeret tilbudt en enestående mulighed for at eksperimentere med analogt fotografi samt at høste viden og erfaring fra de mere trænede brugere.

Jeg mener, at det i denne digitale tidsalder er vigtigt at bevare og værne om et frirum for traditionelt fotografi, hvor den viden og de kundskaber, der igennem mange år er opbygget på dette område, kan gives videre til nye fotografi-interessererede - amatører såvel som trænede - i en uhøjtidelig og fællesskabsorienteret atmosfære. Netop sådan et sted har mørkekammeret i HUSET været, og netop sådan et sted håber jeg, det kan fortsætte med at være i de nye rammer."

Lea Sonne

Studerende Lea Sonne, 20 år, mener også at man skal kunne arbejde med analog fotografi på Godsbanen.

“Jeg studerer i øjeblikket Æstetik og Kultur på første semester ved Århus Universitet, så selvom jeg er meget optaget af det analoge medie, er min interesse for fotografering på fritidsplan.

Siden 2008 har jeg med mellemrum brugt HUSETs mørkekammer. Som supplement har jeg selv indrettet et mørkekammer i min mors kælder, men mangel på ordentlig udstyr og forhold gør det svært at nå samme kvalitet, som man ville kunne lave på HUSET. Lige nu ser jeg derfor HUSET som eneste og sidste mulighed for et ordentligt mørkekammer i Århus.

Jeg har som sagt ingen større fotografisk baggrund, men har, siden jeg blev sat ind i det analoge kamera på Eriksminde Efterskole, været dybt fascineret af det analoge medie, også efter at have anskaffet et digitalt spejlrefleks.”

Foto: Lea Sonne

Michael Harder / www.pix.dk

Fotograf.

"Jeg trådte mine fotografiske barneskridt i mørkekammeret på HUSET tilbage i starten af firserne. Her var der ikke bare mulighed for at fremkalde og printe, men også lejlighed til at møde andre med interesse for fotografi. Her traf jeg mange af de mennesker, der senere skulle blive en vigtig del af mit lokale netværk.

Jeg havde ambitioner med mit fotografi og var heldig at finde en praktikplads som fotograf. Senere åbnede jeg min egen forretning et stenkast fra Vester Alle, og havde nu eget mørkekammer. Men HUSSETS mørkekammer var stadig der, hvor man gik hen, hvis man ikke kunne lave billeder derhjemme.

Siden er der løbet meget vand i Århus Å og man kan få det indtryk, at tiden også er løbet fra processen med at fotografere på film. Men det er mit indtryk, at trods digitalfotografiet fortræffeligheder, så er der stadig flere fotografer, amatører så vel som professionelle, som vælger at benytte den gamle teknik. Specielt de fotografer der bruger fotografiet som kunstnerisk udtryk, sværger til den analoge proces.

Arbejde i mørkekammer involverer kemikalier, som skal håndteres med forsigtighed. Den brugte kemi skal opsamles og afleveres til destruktion. Et forsvarligt indrettet mørkekammer bør desuden have punktudsugning. Alt dette taler for, at der bør være et godt mørkekammer i Aarhus midtby, hvor man tager processen og miljøet alvorligt.

Et åbent miljø omkring mørkekammer og fotostudie på Godsbanen vil blive et naturligt omdrejningspunkt for alle, der interesserer sig for fotografi. Det vil blive et centralt mødested for alle der elsker fotografi, på tværs af alder, køn og etnisk oprindelse."

Foto: Michael Harder

Afshin S.M.

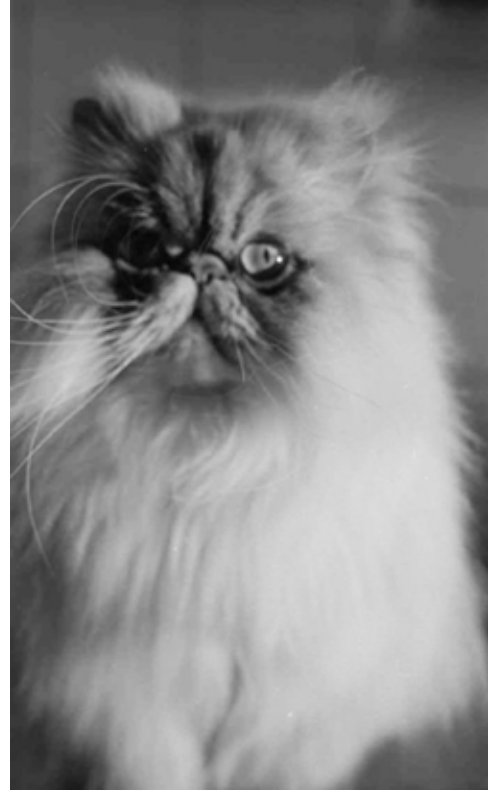
Kunstner født i Iran.

"Jeg kommer fra Iran og jeg er multikunstner. Jeg er uddannet som art og grafik designer. Nu jeg arbejder som selvstændig, freelance grafiker, kunstner og fotograf.

Det er godt, at vi har en plads i denne by for de analoge fotografier, for hvor skal man ellers gå og lave de ting? Jeg vil meget gerne ha' at vi beholder et darkroom."

Afshin S.M.

Foto: Afshin S.M.

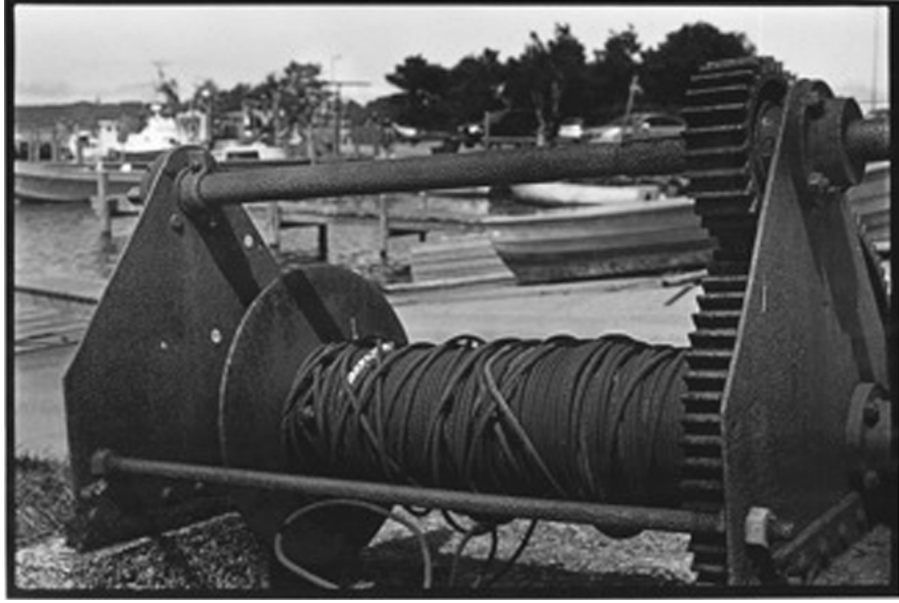
Martin Smedegaard

Studerende i Århus, drømmer om en fremtid med adgang til et mørkekammer på Godsbanen. Et sted, hvor han kan dele sin viden om fotografi og praktiske erfaringer med andre fotoentusiaster.

"Jeg har fotograferet i nogle år med moderne digitale kameraer. Men, siden jeg blev genintroduceret til det analoge fotografi af en ven, har jeg brugt mere og mere tid på netop filmfremkaldelse og forstørrelse. Det har givet mig et helt andet syn på fotografikunsten, som jeg håber på at kunne blive ved med at udvikle. Jeg ser altid frem til næste gang jeg skal ind i HUSETs mørkekammer og i løbet af den kommende tid glæder jeg mig til introducere to af mine gode studiekammerater til "magien i mørket"."

Martin Smedegaard

Foto: Martin Smedegaard

Trine Kellberg Nielsen

Trine Kellberg Nielsen

Tidligere elev på Fotografisk Skole i Århus.

“Jeg ville vise min støtte til projektet [Fotografi på Godsbanen]. Jeg har selv brugt mørkekammeret meget, da jeg læste i Århus og studerede foto på Byhøjskolen - så det er helt sikkert en skam, hvis det forsvinder. Syntes at i en tid hvor alt er digitalt skal netop et sted som HUSET [/ Godsbanen] bevare muligheden for at bruge de originale metoder for fremkaldning, så man kan få et begreb om hvordan et billede bliver til i sin grundform.”

Lars Podemann

"Jeg kommer fra en familie af håndværkere, og er vokset op med en forventning om at kunne bygge og reparere mange ting selv. Jeg uddannede mig som keramiker, og har i perioder fotograferet rigtig meget. I de sidste mange år har jeg arbejdet som computertekniker og er nu ansat på Aarhus Universitet. Undervejs har jeg brugt HUSET i perioder; dels Fotoværkstedet, og i forbindelse med min keramik Metalværkstedet (riste og brændere til egne ovnkonstruktioner), samt computerværkstedet til layoutarbejde for mig selv og andre, i forbindelse med udstillinger."

"Jeg tænker på HUSET som en parallel til Folkebibliotekerne; de blev til (var det i 30'erne?) for at give almindelige mennesker en chance for at bygge videre på det de havde fået med fra folkeskolen, følge nysgerrighed og interesser og tilegne sig et fond af viden og oplevelser fra bøgernes verden – kun de færreste havde dengang et større bibliotek selv, derfor trådte det offentlige til i folkeoplysningens navn.

På samme måde har HUSET i mange år givet os en mulighed for at bygge noget selv, som vi kunne stå inde for og føle tilfredshed og stolthed ved – uden at behøve at tage en hel række af håndværkeruddannelser først, og bygge værksteder op. Den kreative ånd har ind imellem haft trange kår, og mange er slet ikke som jeg vokset op med bevidstheden om at man kan selv – også uden en fabrik! Etablerede kunstnere med økonomisk succes kan tillade sig et professionelt værksted, andre må deles om de muligheder, det offentlige stiller til rådighed; og DE værksteder rækker slet ikke til alle de der har interessen! Den moderne boligforeningslejlighed levner begrænsede udfoldelsesmuligheder, ikke mindst hvis den samtidig skal være bolig for flere

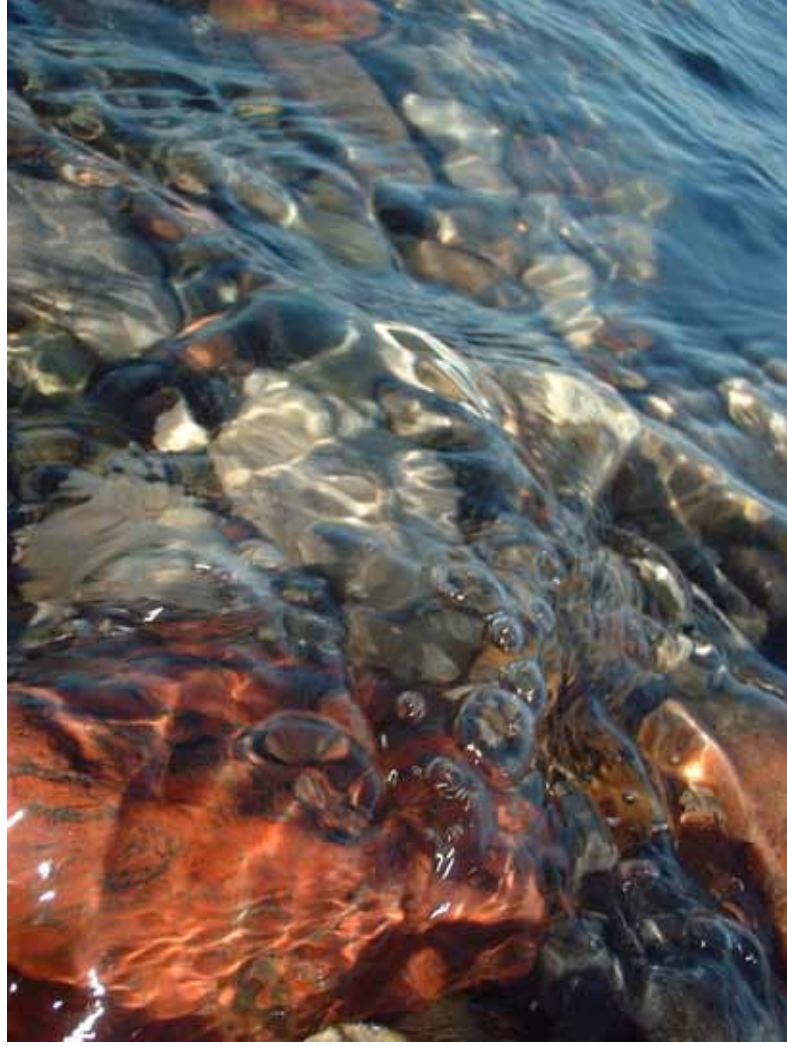
Men så har vi jo heldigvis HUSETs værksteder, som giver os rum og hjælp til at føre lidt af vores drømme ud i livet, uden at vi af den grund lægger os ud med familie eller naboer. - Men HAR vi nu værkstederne? I fremtiden måske ikke i den skikkelse vi har lært at elske dem i; jeg hører at der måske ikke findes plads til alle værkstederne. Men Godsbanen er da vist stor? Skal selvfølgelig deles med andre, der også har store behov, men mon ikke også de har brug for at der er en bred vifte af muligheder?

Den analoge fototeknik er basis for en lang række kreative muligheder, og bruges stadig hvor særlig høj kvalitet eller fleksibilitet kræves. Jeg minder om at det endnu en tid er ret få materialer, der kan gå igennem en printer (papir, bagermarcipan ...). Mere er bestemt på vej, men prisen og den relativt store specialisering af de dyre maskiner til 3d print afskrækker de fleste.

Mennesker er sjove på flere måder: netop som noget synes at være gået af brug, blusser interessen op til nye højder; unge som ikke har oplevet 70'ernes begejstring for selv at fremkalde billeder, trykke linoleumssnit og meget andet med, fatter nu kærlighed til disse medier, som er så udtryksfulde med små midler, og så fjerne fra de "perfekte" digitale print. Teknik, der har været gået af brug i næsten 100 år bliver taget i brug igen: Cyanotypier (blåtryk), Albumenprint (æggehvideemulsion), foto på keramik og meget mere.

I alt dette har Fotoværksted haft en central rolle, helt tilbage til de omtalte 70'ere, og mit første besøg på HUSET, og det hører det fortsat hjemme i Århus for at give os - og de yngre, som ikke har haft chancen endnu! - flest muligheder for at arbejde på tværs af mange faggrænser ved at kombinere fotografisk teknik med alle de materialer, man kan udtrykke sig med."

Foto: Lars Podeman

Anne-Mai Vig Mott

Anne-Mai er studerende og hun anbefaler at mørkekammeret flyttes til Godsbanen:

“Jeg er lige flyttet til Århus her i sommers, hvor jeg nu læser Æstetik & Kultur på universitetet. Januar - juni i år (2011), har jeg gået på fotolinien på Krabbesholm Højskole, hvor jeg primært arbejdede i mørkekammer med sort/hvid analog.

Indtil videre har jeg kun været i HUSETs mørkekammer en enkelt gang, men det er helt sikkert noget jeg gerne vil gøre mere i. Jeg fotograferer på rent hoppyplan, og har derfor ikke gang i de helt store projekter, men vil rigtig gerne kunne have et mørkekammer at bruge noget af min fritid i.”

Foto: Anne-Mai Vig Mott

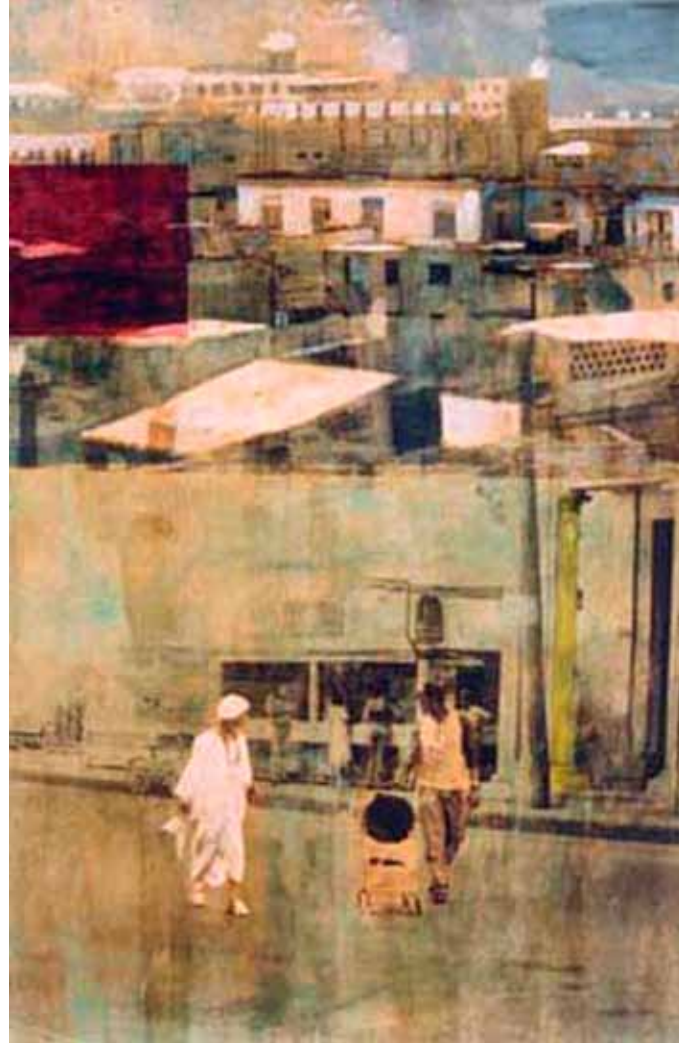
Birthe Reinau / www.birthereinau.dk

Maler og grafiker. Har erfaring med at arbejde i store formater. Inspireres af rejser og har et netværk af kunstnere, der involverer mennesker fra flere verdensdele. Er uddannet på Holbæk Kunsthøjskole, Kunsthåndværkerskolen i Kolding, samt på Grafisk Skole i Århus. Birthe Reinau har brugt HUSETs værksteder meget gennem årene, både som privatperson og som kunstner. Derudover har hun brugt de sociale aktiviteter, der har eksisteret på HUSET i Vester Allé.

Birthe håber, at der på den ny Godsbane bliver større og bedre muligheder i værkstedet, både for de selvstændige kunstnere og for brugere. Derfor skal der være faciliteter, både til små og store produktioner. Hun ønsker mulighed for konstante udstillinger, men som ikke er et sted, hvor der foregår andre projekter samtidigt. Birthe ønsker også at bevare analogfotostudiet til fotoemulsion, grafisk værksted, trykpressen (gerne større når værkstedet åbner på Godsbanen), silketryk, samt fotopolymergravure, gerne også til store formater.

Desuden skal syværkstedet og formværkstedet bevares, med mulighed for at lave batikfarvninger og ler. Birthe synes, unge skal have lov at prøve materialerne af, inden man vælger uddannelse. Hun håber endvidere på at kunne benytte sig af tværfagligheden og netværket, der kommer til at opstå på Godsbanen.

Foto: Birthe Reinau

Barbara Katzin

Billedkunstner, født i USA, uddannet grafiker fra det Jyske Kunstakademi og medlem af rum46, et non-profit kunstnerdrevet udstillingssted i Århus. Barbara er endvidere frivillig leder af mørkekammeret på HUSET og har undervist i fotografi og digitalbilledbehandling på Dalgas Skolen, Århus. Barbara Katzin er initiativtager til projektet 'Fotografi på Godsbanen'.

"During the many years I have been going to HUSET, I have used all of the workshops at some point, but the workshops I have used most are the ones connected with photography. When HUSET moved from Vester Allè to Vesterbro Torv there were less funds to pay wages for those, who took care of workshops, so I volunteered to assist in the darkroom.

It has taken time to build up a new group of people, because with the moving some of the ones that were used to the old darkroom started using digital photography and some did not realize that HUSET moved to a new place. Now there are again quite a few new people that are interested in learning to use analogue film. Some come just a few times, but there are also some that take their friends with them and now there is a group of interested users that are making some wonderful photographs and are curious in experimenting with the analogue photography.

Some say that it is possible to make a digital print that looks the same as a print in the darkroom. This may be possible, but I have not seen it yet. In any case to make a good print that can be used for exhibition purposes takes just as long and is just as expensive, if one were to do it the one way or the other. For that reason I would like to leave that possibility open for choice.

Together with Højbjerg FotoGrafiske Værsted, which has the room and equipment to give courses for many professional artists at one time and lectures with different photographers, I wish to continue having a place in the center of Århus, where people can start and experiment at their own pace and have the possibility of meeting others that both work in photography and other art forms."

"Jeg mener, at det er vigtigt at folk har forskellige valgmuligheder inden for fotografi."

Foto: Barbara Katzin

Tony Turner

Tony er født i England. Han har i en årrække været tilknyttet HUSET som frivillig leder/ praktisk ansvarlig for HUSETs fotostudie og han har endvidere afholdt en række weekendkurser i digitalbilledbehandling med PhotoShop på HUSET.

“Jeg mener at det er meget vigtigt, at vi fortsætter med at ha’ et fotostudie, når vi flytter værkstedsfaciliteterne fra HUSET til Godsbanen. Vi har mange mennesker, som bruger fotostudiet på HUSET - fra unge mennesker til pensionister. Det vil være en skam, hvis der ikke længere er noget fotostudie i byen med rimelige priser, hvor folk kan komme og ta’ deres fotos. Efter min mening bør hele idéen med HUSET - Byens åbne værksteder / Godsbane være at skabe et non-profit sted, hvor folk, der ikke har så mange penge, kan være kreative.”

Foto: Tony Turner

Søren Solkær Starbird / www.starbird.dk

Fotograf. Tilbage i 1990 studerede Søren litteratur ved Århus Universitet, fotograferede i sin fritid. Hobbyen udviklede sig og Søren tilbragte mere og mere tid i HUSETs mørkekammer. Fotografiet endte med at vinde over litteraturen. HUSETs mørkekammer var et skridt på vejen mod Søren Solkær Starbirds succes. I to måneder arbejdede han hver dag på at færdiggøre en billedserie. Den gav adgang til et anerkendt fotoakademi i Prag. Og siden er det gået stærkt for Søren's karriere. I dag arbejder han som professionel fotograf og tager promotion fotografier af de største rock bands i verden. Han har lige udgivet "Souls", en kunstbog med portrætter af indiske yogier.

"HUSET har været et uundværligt springbræt for min karriere som fotograf. HUSET var en ufattelig vigtig brik for mig dengang. Og det er i det hele taget en vigtig brik for hele kreativiteten i Danmark. Jeg kender ikke et sted, som ligner HUSET," fastslår Søren Solkær Starbird.

Foto: Søren Solkær Starbird

May Sirkin

May Sirkin, fra Århus går på fotograf-uddannelsen på Medieskolen i Viborg. Tidligere har May taget Tv Basic, en 1 årig TVudannelsen, gået på Filmhøjskolen i Ebeltøft og Potemkin masterclass filmuddannelsen. May har været bruger af Huset i mange år. Hun brugte allerede mørkekammeret som teenager. Sidste år var hun i aktivitet hos Huset i fotostudie og mørkekammer, og på grund af det er hun startet på fotografuddannelsen i Viborg.

"Jeg ved ikke hvor jeg ellers skulle gå hen og ta' billeder eller fremkalde billeder. Jeg har brugt stedet rigtig meget. Det vil være ærgerligt, hvis det lukker. Det er vildt dyrt, hvis man skal ud og leje sådan nogle ting som f.eks. et flashlampe. Jeg ved slet ikke hvad det ville komme til at koste, hvis jeg skulle fotografere i et rigtig professionelt studie. Jeg synes også, at der altid har været en god stemning på Huset. Det at der er en blanding af alle mulige kreative ting, det kan jeg godt lide. Der er noget helt specielt over atmosfæren der. Det er ikke som et professionelt studie, hvor man kommer og laver sine ting og går igen bagefter."

Foto: May Sirkin

Michael Iburg / www.modelfotografen.dk

Fotograf

"Jeg har en baggrund som IT mand og computergrafiker, men har haft fotografi som en professionel hobby gennem mange år. De sidste par år har jeg koncentreret mig om at undervise i foto og lave mere fotokunst.

Jeg har brugt fotostudiet på Huset til at undervise brugere i general studiebrug, portrætfoto og produkt/kunst foto. Det har der været stor interesse for og det virker som en super idé til Godsbanen. Hvis Godsbanens brugere kunne bruge et fotostudie til at tage professionelle billeder af deres kunst, ville billederne kunne bruges til at formidle kunsten langt mere spændende og professionelt. Undervisning ville også være en super mulighed for Godsbanen."

Foto: Michael Iburg

Birthe Havmøller / www.kunstfotografi.dk

Billedkunstner, forandringsagent for Godsbanen og medstifter af projektgruppen Fotografi på Godsbanen

"I løbet af de sidste 20 år er fotografiet blevet en markant del af samtidskunsten. Stort set alle billedkunstnere tager fotografiet i brug i forbindelse med deres kunstneriske virke. For mig er det en selvfølge, at Godsbanens værksteder for kunst- og kulturproduktion også skal have fokus på Fotografiet og knowhow omkring fotografi som håndværk. Jeg håber at Godsbanen vil stiller fotofaciliteter dvs. analog og digital mørkekammer så vel som fotostudie til rådighed for Århus' kunstnere og andre kreative projektmagere. I gennem den fysiske base, som et fotoværksted/ mørkekammer er, kan man knytte et netværk af folk med såvel sans for kunstfotografisk æstetik som fototeknisk viden til Århus' nye kreative miljø på Godsbanen, hvilket vil være til stor gavn for alle Godsbanens brugere.

Jeg har selv tidligere med stor glæde været en del af et meget aktivt miljø/ netværk af fotografer omkring HUSets atelier, studie og mørkekammer. Det var så stor en personlig, faglig og kreativt givende oplevelse, at jeg selvfølgelig vil være at finde blandt de første folk, som tager Godsbanen i brug, når den åbner i 2012.

Jeg brænder for vidensdeling og dialog blandt kunstnere og fotografer, og jeg vil meget gerne støtte op om fotofaciliteter på Godsbanen ved at arrangere aktiviteter/ events med fokus på samtidsfotografi - f.eks. i form af artist talks, masterclasses og faglig sparring for unge fotografer og billedkunstnere, der arbejder med fotobaseret kunst."

Foto: Birthe Havmøller

Carsten Langkilde / www.carsten-langkilde.dk

Medstifter af Galleri Image og billedkunstner gennem snart 40 år. Arbejder med fotografiet som sit primære udtryk i hans kunst netop primært på grund af fotografiets essens og specielle udtryksform med dets unikke "objektive" billedelementer fanget i øjeblikket ud af den såkaldte "virkelige" verden.

"Da jeg gennem årene selv har skabt de nødvendige faciliteter til lige præcis min angrebsvinkel på fotografiet som kunstnerisk udtryk er det ikke specielt de fysiske og de værktøjsmæssige rammer jeg søger. Derimod vil jeg (...) bruge stedet [Fotoværkstedet på Godsbanen], som (...) et sted for min dialog med det kunstneriske miljø og ikke mindre vigtigt som et sted, jeg stadig kan henvise de af mine elever til som "stedet", hvor de kan lave deres fotografi, og hvor de kan møde ligesindede for derved at skabe sig et netværk i den verden, de brænder for.

Det billedkunstneriske udtryk i dag er meget ofte et udtryk, der indeholder elementer fra den fotografiske essens enten som ren fotografi eller som en blanding af forskellige kunstneriske udtryk. Derfor!!! Er netop et åbent Mørkekammer og Fotostudie i Århus i dag og i fremtiden stedet, hvor den kunstneriske proces og den kunstneriske udvikling kan finde sted og udvikle sig, idet ikke mange har råd til at investere i de faciliteter som en så krævende bredde i kunsten kræver for slet ikke at tale om udveksling af ideer og videregivelse af kompetencer.

Fordi det billedkunstneriske udtryk af i dag meget ofte er et udtryk, der indeholder elementer fra den fotografiske essens enten som ren fotografi i eller som en blanding af forskellige kunstneriske udtryk, betyder det at muligheden for at arbejde med fotografiet såvel digitalt som analogt er særdeles vigtigt og ikke mindst for den unge og kommende generation af kunstnere og kunst interesserede unge i deres søgen for at finde netop deres udtryk og deres helt egen proces.

Derfor er et sted som HUSETs aktiviteter gennem mange år også vigtig i dag og måske endda vigtigere end tidligere. Derfor bør et åbent Mørkekammer og Fotostudie i Århus være en vigtig del de værkstedmuligheder, der bliver på Godsbanen."

Foto: Carsten Langkilde

Jules Mathies Elling

Jules Mathies Elling

Medarbejder på HUSET

“Jeg har brugt HUSets mørkekammer 1 års tid nu. Det er noget som jeg har haft enorm stor glæde udad. Jeg har mødt mange nye mennesker der igennem, som deler sammen interesse for det analoge fotografi og det håndværk det er. Og der er ved at komme flere, og flere brugere til det. Det vil være synd og skam, hvis det ikke skulle forsætte og gå tabt.”

Foto: Jules Mathies Elling

Anders Gydm / www.gydum.net

Bachelor fra Gerrit Rietveld Akademie, Holland og Master of Fine Art, Sangberg Institut Holland. Arbejder med keramik, tekstil og fotografi. Medlem af Godsbanerådet. Kuraterer udstillinger. Underviser på Testrup Højskole og arbejder på De Kreative Værksteder i Risskov. Frivillig på Huset. Har benyttet alle faciliteter på Huset i professionelt øjemed.

Anders håber, at der på Godsbanen bliver en så bred spændevidde som muligt, ikke blot fysisk, men åndeligt. Professionel vejledning til alle der kommer i værkstederne. Kunne tænke sig, at faciliteterne blev "tuned", så det blev tidssvarende, så alle formater af arbejde og størrelser af projekter kan løses på de nye værksteder. At værkstederne kan rumme 4 gange så mange brugere som Huset kan nu. Åbningstiderne bør udvides på alle værkstederne til mindst 14 timer om dagen med personale ansat i tidsrummet, dvs 2 fuldtidsansatte plus frivillige på hvert værksted.

Han håber, endvidere at værkstederne bliver samlingssted for mere end bare kunstnere. Eksempelvis kunne der laves et folkekøkken midt i denne kulturelle oase. Anders ønsker en udstillingsplatform med plads til mangfoldighed, ikke nødvendigvis stort rum, men et rum til fremvisning af afsluttede projekter eller uformel præsentation af ideer og projekter. Rummet kan eventuelt bruges til information og fremvisning af igangværende projekter.

Jens Riis

Medarbejder i HUSets EDB værksted.

“Som ivrig fotograf, såvel analogt som digitalt, vil jeg gerne støtte op omkring, at fotografiet får plads på Godsbanen i form af mørkekammer og fotostudio. Der er brug for et sted hvor både nye og erfarne fotografer kan udforske fotografiet og lære af hinanden.”

Jens Riis

Henrik Øvad / www.henrikovad.com

Freelance fotograf og kunstner, Århus

"Med den interesse der er for fotografi i Danmark og internationalt i dag, kan det virke lidt mærkeligt at underprioritere netop denne kunstart på Godsbanens arealer.

Et fotostudie i den forstand er ikke selve målet med et fotografisk rum på Godsbanen (selv om et studie vil have en stor betydning for mulighederne på stedet for alle involverede på Godsbanen).

Lokaler kan findes andre steder, og måske er det klassiske fotostudie med bagtæppe, flash anlæg m.v. ikke så aktuelt i dag som før.

Fremkaldelse af farvefilm, kaffe-fremkaldelse, alternative fototeknikker som cyanotype, saltprint, gummitryk m.v. er til gengæld på vej frem sammen med det klassiske mørkekammer, og dette er ikke noget man bare lige gør der hjemme.

Jeg ser "Godsbanens Fotografiske Værksted" som et mødested for kunstoffotografi, hvor man lærer og inspirerer hinanden og kan bruge teknikker og materialer som man ellers ikke har til rådighed. En slags cafe med fotografisk udstilling, og med diverse litteratur. Et sted man kan mødes og diskutere de nye og gamle tendenser, teknikker (også digitale, f.eks. PhotoShop), der kan benyttes til at komme videre ikke bare på et personligt plan, men også med den fotografiske genre generelt."

Foto: Henrik Øvad

Emil Schildt / www.emilschildt.com

Lærer i fotografi på Vrå Højskole og tidligere bruger af HUSETs fotostudie og mørkekammer. Emil er specialist i de såkaldte 'ædeltryk' - de ældre fototeknikker og laver bl.a. bromolie ædeltryk.

Fotografi på HUSET

"Jeg skriver som tidligere storforbruger af HUSETs mange faciliteter, samt nuværende lærer i faget fotografi på Vrå Højskole i Vendsyssel.

Vi lever i en digitaliseret verden. Næsten alt er styret af dette nye imponerende værktøj. Alt fra styring af missiler til digitalt fotografi. Danmark er et dejligt, men spøjst land... vi modtager nye ting med kyshånd – tager næsten ukritisk imod alt hvad den nye teknologi kan kaste imod os... Men desværre, så synes det som om, at vi til gengæld dermed forkaster det, der gik før. Det, der i går var genstand for henrykkelse, er i dag udsat for hån og nedgørelse. Dette gælder ikke mindst inden for fotografiet.

"Det analoge fotografi er dødt" – "analoge fotografer er nostalgiske" – "lever i fortiden" – "laver nok kun mad over bål og kører stadig med hestevogn"... "ALT, hvad man kan analogt, kan jeg gøre bedre og hurtigere digitalt"... I den analoge verden svarer man underfundigt igen: "Jeg vidste ikke, hvordan jeg kunne blive fotograf – så jeg gik digitalt"... "Welcome to the Dark Side".

Analogt fotografi og digital same staves forskelligt: Photography (analogt), og fauxtography (digitalt)... Der raser en krig, der i sit væsen er inderlig tåbelig! Hvorfor kriges, når man kan blive gift?

Jeg underviser på Vrå Højskole i faget fotografi. Jeg er helt og aldeles analog. Og jeg har faktisk elever. Elever, der kommer hertil, da vi nu tilsyneladende er det sidste tilbageblivende sted i hele Europa, hvor man kan blive undervist i analoge teknikker i mere end 4-5 dage, med hele kostskolens fordele oven i... Jeg er ikke ude på at kriges. Det analoge fotografi er ikke bedre end det digitale, men det er ej heller dårligere. Det er noget helt andet!

Påstanden om, at man kan "alt" hvis man har et godt digitalt udstyr og derudover adgang til fx PhotoShop, er bygget på uvidenhed og fordomsfuldhed. Det analoge fotografi kan noget, som man aldrig ville

Foto: Emil Schildt

kunne gøre digitalt. Der er masser af teknikker til rådighed i den analoge verden, som aldrig kan blive gjort digitalt. En del af disse "lever" af tilfældet. Tilfældet, der ikke er til stede i den digitale verden – en computer eller et kamera gør aldrig noget uden at "blive bedt om det"... Tilfældet og det unikke. Det unikke tilfælde... der måske skaber en ny kunstnerisk retning... eller måske bare en undren – en nysgerrighed over, hvad der lige skete der...

Jeg er autodidakt fotograf. Jeg har aldrig modtaget formel undervisning i faget. Men jeg har brugt 15 gode år på HUSET i Århus... Jeg er den jeg er i dag pga. min gang på HUSET. Jeg kan, hvad jeg kan pga. HUSSETS faciliteter, og ikke mindst pga. de fantastiske nysgerrige og hjælpsomme medarbejdere, der arbejdede der. Der var aldrig noget, der var umuligt. Ikke uden prøvelse.

Jeg har lært det grundlæggende fotografi der. Fremkaldelse – lyssætninger – modelfotografi – portrættets svære kunst – mørkekammerarbejde – ædeltrykstenikker. Fotografisk grundforskning.

En del af ovennævnte er ens, om man ejer et analogt eller digitalt kamera. Men en anden del er helt analog. Som udgangspunkt, er hvert et analogt håndlavet billede unikt. Man kan ikke lave to helt ens. Fotografiet er her som at lave grafiske tryk fra en plade. Negativerne ændrer sig ikke – men de færdige tryk gør. Glæden ved at lave unikke prints er vigtig. Min påstand er, at der i det analoge fotografi er større frustrationer – større nederlag, men også større glæde og sejre, end der er i den digitale verden.

Den digitale udvikling er rivende. Jeg er af den generation, der til stadighed undres over, hvor hurtigt det går. Men de unge mennesker, som jeg underviser, har ikke samme opfattelse... de er næsten født ind i den verden, så for dem er den ikke ny og spændende. Det er det analoge fotografi til gengæld! Det "gamle" er det nye! Mørkekammerets muligheder. Mystikken ved at se et billede fremkomme på et hvidt papir i rødt lys.

Det digitale fotografi skal have sin naturlige plads på HUSET [/ Godsbanen], men at kaste den analoge verden ud ved samme lejlighed, vil svare til at bede brødrene Price udelukkende at lave deres mad i mikrobølgeovn. Det kan sikkert sagtens spises, men...

Foto: Emil Schildt

Den (desværre) nyligt afdøde dansk-amerikanske fotograf Per Volquartz har udtalt om det analoge fotografi: "Vi er vidner til en ny kunsts begyndelse". Jeg tror han har ret. Det analoge fotografi er trængt af det digitale. Men det finder sin naturlige plads. Måske som en niche. Det bliver måske en smule mere eksklusivt, da man her kan lave – eller købe sig til – billeder, der er unikke – billeder ingen andre har. Eller kan lave. Skal det ikke støttes?

Og mens vi venter, så skal det måske nævnes, at udgifterne i det analoge fotografi er langt lavere end i det digitale! Under forudsætning af, at man skal sammenligne færdige prints fra et mørkekammer/ædeltryk med digitale prints. Det er en vigtig viden for unge begyndere: at man kan få råd til at lave fejl... at man har råd til at eksperimentere og lege med mediet.

Det bør da også nævnes, at om man har et digitalt kamera, så er der masser af hybridteknikker, hvor man starter digitalt – er inde over computerens muligheder, hvorefter man ender helt analogt, med 110-170 år gamle teknikker. Teknikker, hvor det digitale og det analoge går hånd i hånd... Som et bryllup mellem de bedste sider af to relaterede, men helt forskellige verdener! Bibeholder man det analoge fotografi med mørkekammer og muligheder for at lave ædeltryksteknikker, så udvider man mulighederne for nysgerrige fotografer. Afskaffer man det, så indskrænker man mulighederne for begge "leje". Og det ville være både synd og en synd!

Jeg har altid set Huset som mulighedernes palads! Et sted, hvor min nysgerrighed kunne blive pirret. Hvor jeg kunne kombinere helt forskellige verdener med overraskende resultater... Jeg lavede ler... skulpturer og så'en. Men blev nysgerrig, om man kunne lave billeder på dette ler (?)... Det kunne man. På ler – træ – stof – glas... Det hele handler om værktøj! Det digitale kamera – det analoge samme – mørkekammeret – computeren – kemierne – leret – glasset osv, er alle værktøj i den forhåbentlig store værktøjskasse, som man kan erhverve sig ved sin gang på Huset!

Alt i ens søgen efter at skabe!"

Abdul Dube

Kunstner, født i CapeTown, Sydafrika.

"I was raised in the Cape flats; a world I consider complex and richly varied. I am mostly self taught, the camera speaks for me when I can't. My third eye freezes places, spaces and times of my life. I am very stuck on film, but I do move with the times. My work is inspired by xerox art of the 80's to present, fluxus and dada, as well as collage. I am also inspired by many of the 70's photographers (conceptual photography-ART as Idea); not forgetting the pioneers of African photography -Santu Mofokeng, Malik Sidibe', Rotimi Fani-Kayode, Berni Searle and others."

"The photo, digital or analogue has been a bridge and a connection for me. My move to Denmark was a decision I made with the intention of bringing my analogue photo work along and finding a darkroom. I have been developing a body of work over the last few years capturing intimate and enigmatic, often downright mundane, everyday fragments of my friends and immediate surroundings.

I still continue on this mission. I do move with the times, but the magic of the darkroom has captured me, and I wish to share it with my son, his only two, but I'm sure you can understand that the chemical reaction of exposed silver crystals becoming darker and darker the result the image captured forever. The camera cutting slices of time past.

This age old happening, light being captured and shared is a medium I wish to have around for longer. Even now in this day of technological leaps. Let's treasure and share the old methods. In Cape Town, my home city, I was involved in a community darkroom. It was a very social place and a hub for interactions with people you might never meet in the street. I found that at Huset in must be honest and say I do like the social part and more importantly i love the solice of the darkroom, the deprivation of my senses and the concentration that finally create images from my mind's eye.

I am not trained, I use photography as an artist. I learn by doing and get insight into the medium by talking to other enthusiasts. My reading into the history of the medium photography always leads me to a fact: it's always untrained lovers of the craft that creates and captures moments that moves people. Thats my take... I have also used the medium as a social catalyst in my home country."

Foto: Abdul Dube

Bagord

Med dette idékatalog har vi forsøgt at indsamle ønsker og ideer, der vedrører Fotografi på Godsbanen og indretning af indretningen af mørkekammer og fotostudie.

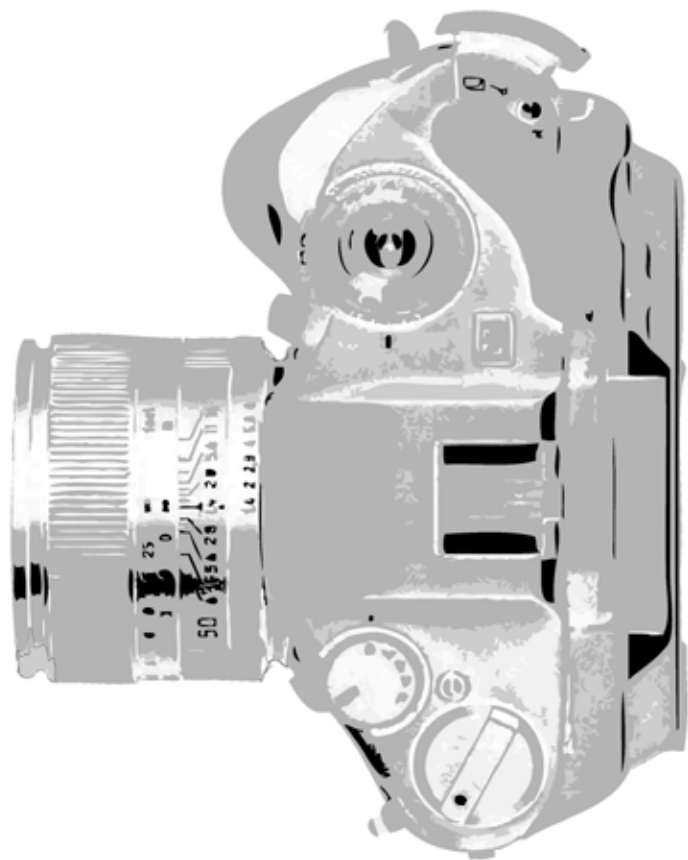
Vi håber, at det kan være med til at informere om kunstnernes og andre brugeres behov i forbindelse med produktionen fotografiske værker. Dette idékatalog skal ses som et oplæg til Godsbanens ledelse om at indtænke plads til aktiviteter inden for så vel analog som digital fotografi, når værkstedsfaciliteterne indrettes.

Vi håber også inderligt at beslutningstagerne ser vigtigheden af at I ikke tager livet af en værkstedsfacilitet, som har sin eksistens berettigelse, og driftsmæssigt er en lille post i det store billede.

Tak til HUSET og alle der har bidraget til kataloget.

Fotografi på Godsbanen

v/ Barbara Katzin

Idé:
Ruth Morell, Huset

Tilrettelæggelse:
Barbara Katzin og Birthe Havmøller

Layout & DTP:
Birthe Havmøller